

نقش امضاء الکترونیکی در تنظیم ثبت اسناد

مؤلف:

سید علی موسوی لر

هادی ناصر پور

۱۳۹۷

سرشناسه	:	موسوی لر، سید علی، ۱۳۴۳ -
عنوان و پدیدآور	:	نقش امضاء الکترونیکی در تنظیم ثبت اسناد/ سید علی موسوی لر، هادی ناصر پور.
مشخصات نشر	:	تهران: انتشارات صالحیان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۸۵ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۲۱۴-۰۸۳-۰
وضعیت فهرست نویسی	:	فیپا
موضوع	:	امضاء الکترونیکی -- قوانین و مقررات -- ایران
موضوع	:	Digital signatures – Law and legislation – Iran
موضوع	:	امضاء الکترونیکی
موضوع	:	Digital signatures
موضوع	:	ناصرپور، هادی، ۱۳۵۳ -
رده بندی کنگره	:	۱۲۹۷ ن ۹۷/۵/۸۷۲/۵ KMH
رده بندی دیویی	:	۳۴۶/۵۵-۲۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۴۸۰۲۵۳

نقش امضاء الکترونیکی در تنظیم ثبت اسناد

مؤلف:

سید علی موسوی لر - هادی ناصر پور

وزیری، ۸۵ صفحه، ۱۰۰۰ نسخه، چاپ اول، ۱۳۹۷

بها: ۲۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۹	مقدمه
۱۱	کلیات و تاریخچه
۱۸	امضای دیجیتال
۱۸	ماهیت امضای دیجیتال
۱۹	مفهوم امضای دیجیتال
۲۰	مفهوم تجارت الکترونیکی
۲۶	تعریف امضای دیجیتال
۳۴	اعتبار امضای دیجیتال
۳۶	ویژگی‌های امضای دیجیتال
۳۷	اصول و قوانین حاکم بر امضاهای دیجیتالی
۳۷	انواع امضای دیجیتالی
۳۷	امضای دیجیتالی ساده
۳۸	امضای الکترونیکی مطمئن
۴۲	امضای دیجیتالی و ثبت اسناد
۴۲	ماهیت ثبت الکترونیکی
۴۳	مفهوم ثبت اسناد الکترونیکی
۴۶	اصطلاحات و تعاریف در ثبت الکترونیکی
۵۲	مشکلات استفاده از امضاء دیجیتال در ثبت الکترونیکی
۵۵	مسایل علمی
۵۸	مسایل حقوقی
۵۸	گمنامی
۶۲	نقض حقوق مصرف کننده

۶۳	امضای دیجیتال و ثبت الکترونیکی
۶۴	اصول حاکم
۶۵	تشریفات ثبت امضای الکترونیکی
۶۶	حضور شخص امضا کننده و تشخیص هویت او از سوی سردفتر
۶۷	بررسی صلاحیت مرجع صدور گواهی امضا
۶۷	کلیدها
۶۸	موجود بودن مرجع صادر کننده گواهی امضا
۶۹	بررسی سلامت عقلانی، داشتن سمت و آزادی اراده متقاضی ثبت امضا
۶۹	ثبت آنی
۷۰	دستورالعمل نحوه استفاده دفاتر اسناد رسمی از سامانه ثبت الکترونیک اسناد
۷۳	همه مزیت‌های ثبت آنی
۷۵	ثبت سنتی و ثبت الکترونیکی
۷۸	نتیجه‌گیری
۸۱	پیشنهادهات
۸۳	فهرست منابع

مقدمه

با پیشرفت روزافزون فناوری‌های رایانه‌ای، به کارگیری رایانه در امور مختلف تجاری، اقتصادی، اجتماعی و ... ناگزیر می‌نماید. ثبت الکترونیکی و امضای دیجیتالی یکی از دستاوردهای این پیشرفت است که کاربردهای فراوانی در زمینه ثبت اسناد و قراردادهای الکترونیکی دارد. تا بحال امضاء نشان تأیید تعهدات قبول شده در یک معامله و در کل به معنی تأیید مندرجات یک قرارداد به شمار می‌رفت. از این رو، مدارک و اسناد الکترونیکی در تجارت الکترونیک جایگاهی همانند اسناد مکتوب دارند و امضای دیجیتال نیز دارای همان ارزش اثباتی می‌باشد.

در تجارت امروز اطمینان از چهارچوب اطلاعات رایانه‌ای نیاز به آشنایی و مهارت حرفه‌ای در هر دو عرصه حقوق و کامپیوتر دارد. آنچه بدیهی است این می‌باشد که این آشنایی به سهولت انجام نمی‌شود. بیگمان مفهوم تاریخی امضاء در علم حقوق به عنوان هر نشانه‌ای که در شناسایی شخص گذارنده آن علامت کمک کار است، با مفهومی که در علم کامپیوتر از امضاء مدنظر می‌باشد، تفاوت اساسی دارد. در این راستا چاره‌ای جز یکی از دو کار نیست. یا باید امضای دیجیتالی را از نظر علم حقوق نپذیرفت که در این صورت دهکده جهانی تاوان سنگینی خواهد پرداخت. زیرا احتمال عدم شناسایی اکثر قراردادها به دلیل بی‌اعتباری امضای مندرج در آن‌ها وجود دارد.

راه حل دیگر این است که امضای دیجیتالی از نظر حقوقی مورد پذیرش باشد. مطمئناً حقوق در این پذیرش بی قید و بند عمل نخواهد کرد و تمام ابعاد قضیه از جمله رعایت استانداردها، مناسب بودن نرم افزار بکاررفته، نفوذناپذیری سیستم امضاء و تمام ضوابط علمی یک امضای صحیح را مد نظر قرار خواهد داد.

پیشرفت روزافزون فناوری رایانه‌ای، به کارگیری آن را در امور تجاری ناگزیر می‌نماید. امضای دیجیتالی نیز از دستاوردهای این پیشرفت است که می‌توان از آن در قراردادهای الکترونیکی و امور ثبتی استفاده نمود. ارزش اثباتی سند قرارداد حتی اگر به شیوه

الکترونیکی صادر شده باشد، ایجاب می‌کند تا ابعاد علمی و ارکان لازم برای تأثیرگذاری یک امضای دیجیتال به طور دقیق معین شده و تدوین گردد. انجام این مهم بر عهده علوم رایانه‌ای است، زیرا باید به دقت محدوده اعتبار و دایره اطمینان روش‌ها و نرم افزارهای امضای دیجیتال را در گستره شبکه جهانی اینترنت مشخص نموده و قواعد علمی و منسجمی برای نفوذ ناپذیری این تأسیس ابداع و معرفی نماید.

در اسناد مکتوب، امضا، نشان تأیید تعهدات قبول شده در آن سند به شمار می‌آید. از آن جهت که در تجارت الکترونیکی «مدارک الکترونیکی» دارای جایگاهی همانند اسناد مکتوب هستند، لذا امضا در این مدارک نیز علی‌الاصول دارای همان ارزش اثباتی می‌باشد. در این نوشتار، با تکیه بر تجربه کشورهای پیشرفته و مطالعه در قوانین و مقررات به این مساله پرداخته می‌شود که در ثبت الکترونیکی اسناد و مدارک، چگونه می‌توان از امضای دیجیتال بهره گرفت و بهترین مرجع برای تصدی امور گواهی امضای الکترونیکی و ثبت اسناد الکترونیکی کجاست. بررسی موضوع همواره با مبنا قرار دادن این ایده انجام شده که تخلف از رویه و قوانین موجود در زمینه ثبت اسناد و گواهی امضا دارای آثار زیانباری - از حیث حقوقی، اجتماعی و اقتصادی - خواهد بود و از این حیث، اساساً امضا و مدارک الکترونیکی خصوصیتی ندارند که موجب تغییر مرجع ثبت و گواهی آنها شود. در این کتاب به بیان پیشینه ثبت اسناد الکترونیکی و چگونگی شکل‌گیری و همچنین بکارگیری امضای دیجیتال در اسناد رسمی الکترونیک پرداخته و زوایای مختلف علمی و حقوقی و جایگاه آن در اسناد و مدارک الکترونیکی بررسی می‌نماییم.